

بنام آن که جهان را حرکت آموخت

بازی های

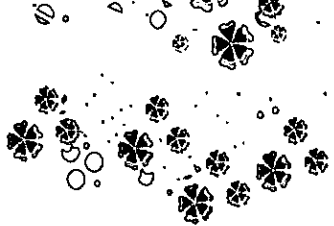
هوش و ریاضی

(اول راهنمایی)

زیر نظر و با مقدمه دکتر شاکری (شاگردی)

تیزهوشان

سرشناسه: امینیان، حسین، ۱۳۵۵ -
 عنوان و نام پدیدآورنده: بازی‌های هوش و ریاضی (اول راهنمایی) / پدیدآورنده: حسین امینیان / زیر نظر و با مقدمه
 دکتر شاکری (شاگردی).
 مشخصات نشر: تهران: تیزهوشان، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری: ۸۰ ص: مصور(رنگی)، جدول، نمودار؛ ۱۲×۲۰ س. م.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۸۳-۰۴-۳
 یادداشت: عنوان دیگر: بازی‌های هوش و (ریاضی) اول راهنمایی.
 موضوع: سودوکو
 موضوع: ریاضیات -- سرگرمی‌ها -- نوجوانان
 شناسه افزوده: شاگردی. مهدی، ۱۳۴۰ - مقدمه‌نویس
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۱۳۷۸/۹ س ۷۱۵۰۷ GV
 رده بندی دیویی: ۷۹۳/۲۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۶۱۹۹۴

www.Tizhoushan.ir

۲۲۲۲۲۲۴۴	میرداماد	واحد آموزش
۴۴۲۱۲۹۰۷	صادقیه	
۸۸۸۰۸۲۹۵-۸		دفتر مرکزی

تهران - صندوق پستی ۱۴۱۵۵-۱۶۵۳ فاکس: ۶۶۴۹۴۴۰۴

مرکز پخش تهران: خیابان انقلاب / خیابان دانشگاه / رسیده به جمهوری / کوچه‌ی بهار / پلاک ۳ - واحد ۳
 تلفن: ۶۶۹۷۲۸۵۴

نام کتاب: بازی‌های هوش و ریاضی اول راهنمایی
 پدیدآورنده: حسین امینیان
 زیر نظر: دکتر مهدی شاگردی (دکتر شاکری)
 ناشر: مجتمع فرهنگی - انتشاراتی تیزهوشان
 ناظر فنی: مهندس محمدحسین شاگردی
 ویراستار: زهرا شاگردی
 تصویرگر و صفحه‌آرا: زهرا صابری
 شمارگان: ۱۰،۰۰۰
 لیتوگرافی / چاپ / صحافی: زرین / دلارنگ / حافظ
 نوبت چاپ: اول ۹۱-۱۳۹۰ (تمام رنگی)
 قیمت: ۵۰۰۰ تومان

کلیه‌ی حقوق این اثر متعلق به ناشر بوده و هرگونه نسخه‌برداری و تکثیر از کل یا جزء آن براساس قانون
 نشر مصوبه‌ی مجلس شورای اسلامی پیگرد قانونی دارد.

طبیعه سخن

تقدیم به اولیای محترم آموزشی و پدران و مادران

اگر به شما بگویند، «فرزند شما تیزهوش است» چقدر خوشحال می‌شوید؟ البته شاید خلاف آن، یعنی شنیدن این که شما دارای فرزندی با توان هوشی پایین هستید، سبب نگرانی خاطر شما گردد!

بسیار اتفاق می‌افتد که علائق و عواطف مادرانه یا پدرانه‌ی ما، بر واقعیت‌های موجود در فرزندانمان غالب می‌شود و بدون اطلاع از معیارهای لازم، آنان را افرادی خارق‌العاده به حساب می‌آوریم و برعکس؛ در مواردی عدم انطباق اعمال و رفتار فرزندانمان با بعضی از انتظارات ذهنی ما که معمولاً جنبه‌ی مقایسه‌ای هم دارد، باعث مشکلاتی برای بچه‌ها می‌شود.

بدون شک، داشتن اطلاعاتی هرچند کلی درباره‌ی مقوله‌ی هوش و تیزهوشان می‌تواند، بسیاری از سؤال‌ها و نگرانی‌های ما را درباره‌ی فرزندانمان برطرف کند.

هوش، تیزهوش و فرضیه‌ی هوش چندگانه!

هوش، از واژه‌ها و مفاهیمی است که ارائه‌ی تعریف واحدی برای آن سال‌ها مورد بحث روانشناسان بوده و با توجه به پیچیدگی ابعاد وجودی انسان، از جنبه‌های مختلفی تعریف شده است.

اگرچه ارائه‌ی تعریف واحدی از هوش، سال‌ها به طول انجامید، اما در بیانی ساده و اجمالی می‌توان این چنین بیان داشت که «هوش مجموعه‌ای از توانمندی‌های وجودی هر انسان است که به صورت سازگاری با محیط نمایان می‌شود.»

ما با هوش به حل مسائل و ارائه‌ی راه‌کارهایی در زندگی و گاهی بروز نوآوری و خلق آثار هنری می‌پردازیم. در سخنوری و ایجاد ارتباطات اجتماعی و همین‌طور برای پاسخ به چرایی که در ذهن‌مان به دلیل دقت بصری به محیط اطراف رخ می‌دهد نیز از هوش خود استفاده می‌کنیم.

با این تعریف و تفصیل، اصطلاح تیزهوش و نخبه به افرادی اطلاق می‌شود که در توانایی‌های یاد شده، برجستگی بیشتری داشته باشند.

تحقیقاتی که طی سالیان اخیر درباره‌ی واژه‌ی هوش به عمل آمده سبب پدید آمدن نظریات مختلفی گردیده، از جمله این که زمانی تصور می‌شد، هوش هر فرد کاملاً ارثی است و تأثیرات محیطی در آن نقشی ندارند، اما با گذشت زمان و تحقیقات بیش‌تر، امروزه اعتقاد بر این است که در میزان بروز توان هوشی هر فرد، علاوه بر ارث، محیط هم بسیار مؤثر می‌باشد. هرچند میزان نقش هر کدام قابل تأمل است، اما واقعیت این

است که نقش محیط (اعم از خانواده/ مدرسه/ اجتماع)، علاوه بر آن که می‌تواند نقش مؤثری در بروز استعدادها داشته باشد، به همان اندازه نیز می‌تواند به صورت مهارت‌های استعدادها بالقوه اثر گذار باشد.

بدین سبب، لازم است در اظهار نظر توان ذهنی فرزندانمان مراقب باشیم و معیار سنجی آن‌ها را محدود به یک بُعد از هوش مثل هوش ریاضی و منطقی نکنیم. چرا که با فرضیه‌های قابل تأمل امروزه و موضوع هوش چندگانه (ریاضی منطقی/ فضایی/ هنری/ جسمی حرکتی/ درون فردی/ اجتماعی و هوش کلامی) چنین برخوردی منطقی نخواهد بود.

تست‌های هوش (I.Q)

بسیاری از اولیا علاقه‌مندند بدانند فرزندشان از نظر هوشی در چه وضعیتی قرار دارد. هرچند بیش از یک قرن از ابداع آزمون‌های هوش می‌گذرد، اما اولین آزمون هوش در سال ۱۹۰۵ میلادی در فرانسه منتشر و به نام بینه - سیمون به ثبت رسید. آزمون‌های هوش به مرور زمان تکامل یافته و تغییرات عمده‌ای به خصوص در جهت رفع ضعف‌های مربوط به خلاقیت در آن‌ها ایجاد شده است.

امروزه آزمون‌های هوش در مراکز آموزشی کشور ما نیز بسیار متداول شده و اصطلاح بهره‌ی هوشی (I.Q) (Intelligence Quotient) برای بیش‌تر اولیا و اه‌های آشنا است.

اندازه‌گیری و سنجش هوش با روش‌های مختلفی در کشور ما انجام می‌گیرد، اما باید در نظر داشت که انطباق صحیح آن‌ها با مسائل فرهنگی، اجتماعی و البته میزان مهارت شخص تست‌گیرنده در اعتبار این آزمون‌ها نقش بسیاری دارد.

اصطلاح بهره‌ی هوشی (I.Q) در واقع حاصل عبارت $\frac{\text{سن عقلی (Mental Age)}}{\text{سن تقویمی (Chronological Age)}} \times 100$ است. در این فرمول عدد ۱۰۰ به‌طور قراردادی برای نشان‌دادن بهره‌ی هوشی در نظر گرفته می‌شود. عدد ۱۰۰ برای کودکی با بهره‌ی هوشی عادی در نظر گرفته شده و بر این اساس، بهره‌ی هوشی کم‌تر از ۱۰۰، به معنای آن است که فرد از گروه سنی خود عقب‌تر و بهره‌ی هوشی بالای ۱۰۰ به معنای بالاتر بودن فرد از نظر هوشی نسبت به گروه سنی خود می‌باشد.

لازم به‌ذکر است، امروزه با توجه به موضوع هوش چندگانه، روانشناسان بر این اعتقادند که هوش انسان، پیچیده‌تر از آن است که بتوان آن را در یک آزمون نود دقیقه‌ای سنجید!!